

KOULUN KERHOTOIMINNAN KÄSIKIRJA

Tietoa kerhon toteuttajille ja kouluille

Sisällysluettelo

1. Koulun kerhotoiminnan järjestämisen periaatteet.....	2
2. Koulun kerhotoiminnan tehtävät ja tavoitteet	2
3. Kerhotoiminnan toteuttaminen.....	3
4. Koulujen kerhotoiminnan järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja työnjako	3
5. Ostopalvelukerhot.....	5
6. Kerhotoiminnasta tiedottaminen ja kerhoon ilmoittautuminen	5
7. Kerhotoiminnasta maksettavat korvaukset.....	6
8. Kerhoraportointi	7
9. Vastuut ja vakuutukset.....	7
10. Kerhotoiminta osana oppimisen tukea ja kotoutumista	8
11. Koulukuljetukset ja koulujen kerhotoiminta	8
12. Koulujen kerhotoiminnan suunnittelu, kehittäminen ja arviointi	8

1. Koulun kerhotoiminnan järjestämisen periaatteet

Tämä käsikirja koskettaa perusopetuslain 47§:ssä mainittua ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä kerhotoimintaa, jonka järjestämisen periaatteet tulee kirjata opetussuunnitelmaan ja määrätä koulun vuosittaisessa työsuunnitelmassa.

Lahden kaupungin Sivistyksen palvelualueen perusopetuspalvelut hallinnoi, koordinoi ja kehittää koulujen kerhotoimintaa Lahdessa. Kerhotoiminnan järjestämisestä vastaa kerho- ja iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö.

Koulujen kerhotoiminta rahoitetaan Opetushallituksen myöntämällä valtionavustuksella. Valtionavustuksen suuruus, valintaperusteet ja painopisteet vaihtelevat vuosittain. Lahdelle myönnetty valtionavustus jaetaan kouluille yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti. Kerhotoiminnasta vastaava palvelupäällikkö koostaa palveluntuottajilta hankittavan kerhotoiminnan ja palvelunostot ulkopuolisilta palveluntuottajilta tehdään keskitetysti perusopetuksen hallinnossa Kerhoyhdyshenkilöt ja rehtorit organisoivat koulun henkilökunnan toteuttaman kerhotoiminnan kouluilla.

Lahdessa koulun kerhotoimintaa järjestetään pääsääntöisesti kaikilla kouluilla. Kerhotoimintaa voidaan toteuttaa yhteisenä toimintana joko palvelualueilla tai palveluntuottajan tiloissa. Kerho on koulun toimintaa myös silloin, kun kerhoon osallistutaan toisella koululla tai palveluntuottajan tiloissa. Oppilaille on mahdollisuus osallistua myös muun kuin oman koulun kerhoihin.

2. Koulun kerhotoiminnan tehtävät ja tavoitteet

Koulun kerhotoiminta on oppituntien ulkopuolista, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaa vapaa-ajan toimintaa. Kerhotoiminnan lähtökohtana ovat koulun kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet. Koulun kerhotoiminta mahdollistaa erilaisiin harrastuksiin tutustumisen ja tarjoaa jokaiselle lapselle mahdollisuuden ainakin yhteen kerhoharrastukseen läpi koko perusopetuksen. Kerhotoiminnan tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten harrastuneisuutta sekä tuottaa yhdessä tekemisen, osaamisen, onnistumisen ja ilon kokemuksia. Lisäksi tavoitteena on monipuolistaa kodin ja koulun kasvatusyhteistyötä sekä yhteistyötä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Ko. kerhotoimintaan osallistumisen tulee olla oppilaille maksutonta ja vapaaehtoista.

Koulun kerhotoimintaa on kehitetty aktiivisesti vuodesta 2008 ja se on vakiintunut osaksi koulujen toimintaa. Kehittämistoiminnassa on etsitty uusia työn, organisoimisen ja toteutuksen tapoja koulun arjessa muokkaamalla oppimisympäristöä harrastustoimintaa tukevaksi. Joustavassa koulupäivässä kerhotoiminta voidaan sijoittaa aamu-, keski- tai iltapäivään. Joustavilla kerhotoiminnan ratkaisuilla on tarkoitus tukea oppilaan päivän kokonaisuutta sekä lisätä hyvinvointia ja viihtymistä koulussa. Kokemuksen mukaan pidempi tauko koulupäivän sisällä pitää yllä oppilaiden vireystilaa ja aktiivisuutta koulupäivän aikana. Lisäksi liikunta ja ulkoilu päivän aikana parantavat oppilaiden fyysistä kuntoa. Joustava koulupäivä tukee koulun perustehtävää ja siinä hyödynnetään koulun henkilöstön lisäksi eri hallintokuntien, yhteisöjen, yritysten ja järjestöjen sekä koulun muiden sidosryhmien osaamista. Lisäksi kerhotoiminta keskellä koulupäivää tarjoaa tasaveroisia harrastusmahdollisuuksia kaikille oppilaille. Lisätietoja joustavasta koulupäivästä löydät Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemasta selvityksestä Innostava koulupäivä:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-341-5>

3. Kerhotoiminnan toteuttaminen

Koulujen kerhotoimintaa voivat toteuttaa opettajat, muu koulun henkilökunta, huoltajat, oppilaat toinen toisilleen sekä muut koulun ulkopuoliset yhteistyökumppanit/kolmannen sektorin toimijat. Kerhonohjajalla tulee olla hyvien ryhmänohjaustaitojen lisäksi vahva osaaminen ohjaamansa kerhon aihealueesta, mutta varsinaista kelpoisuusvaatimusta ohjaajalle ei ole. Jokaisen kerhonohjaajan tulee toimittaa työnantajalle ote rikosrekisteristä (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504).

Koulujen kerhotoimintaa toteutetaan pääsääntöisesti syys-toukokuun välisenä aikana. Koulujen kerhotoiminta toteutetaan useimmiten heti koulupäivän jälkeen, mutta kerhotunteja voi olla myös ennen koulupäivän alkua tai keskellä koulupäivää (joustava koulupäivä). Poikkeustapauksissa kerhot voivat kokoon-tua myös muina aikoina. Esimerkiksi koulujen perhekerhot kokoontuvat usein myöhemmin illalla. Kerho-kerrat kestävät yleensä 60 minuuttia, kerhosta riippuen.

Kerhoja toteutetaan monen muotoisina. Osa kerhoista on ns. projektikerhoja, jotka kestävät joitakin viik-koja. Osa kerhoista kestää koko lukuvuoden. Esimerkkinä projektikerhosta voisi olla vaikka vuodenaikaan sidottu pesäpallokerho tai joulujuhlien esitykseen tähtäävä joulunäytelmäkerho. Kerhoja voidaan myös jakaa lyhyemmiksi kerhojaksoiksi niin, että mahdollisimman moni halukas kerholainen pääsee osallistu-maan.

Lisäksi kerhotoimintaa voidaan toteuttaa ns. kutsukerhona. Tällöin kerho tai osa kerhopaikoista on varattu oppilaille, joiden uskotaan erityisesti hyötyvän jonkin tietyn kerhon toiminnasta. Huoli, esimerkiksi oppi-laan yksinäisyydestä, voi tulla vanhemmilta, opettajalta, oppilashuollolta tai oppilaalta itseltään. Nämä kerhot ja kerhopaikat eivät aina näy kerhotiedotteissa. Kutsukerhon vastuuhenkilö vastaa tiedottamisesta ja ilmoittautumisista.

Harrastamisen Lahden mallin mukainen harrastetoiminta täydentää ja monipuolistaa koulujen kerhotoi-minnan harrastevalikoimaa.

Koulun kerhotoiminnan **lisäksi** kouluilla kokoontuu erilaisia harrastekerhoja.

- Harrastamisen Lahden malli [Harrastus-, kerho- ja iltapäivätoiminta - Lahti](#) toteuttaa maksuttomia harrastekerhoja jokaisella koululla Lahdessa.
- **Harrastekerhot voivat olla myös maksullisia** toisin kuin perusopetuslaissa määritelty kerhotoiminta tai Harrastamisen Lahden mallin harrastekerhot. Maksullinen harrastekerho ei ole koulun työsuunni-telmassa, joten koulun vakuutukset eivät turvaa kerholaisia. Kerhon järjestäjän tulee vakuuttaa osal-listujat itse. Harrastekerhot täydentävät koulujen omaa kerhotarjontaa ja monipuolistavat harraste-valikoimaa. Koulut voivat markkinoida harrastekerhoja, vaikka ne eivät olekaan koulun omaa toimin-taa

4. Koulujen kerhotoiminnan järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja työnjako

Kerhonohjaaja

- Vastaa kerhon toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta.
- Kirjaa osallistujat kerhopäiväkirjaan ja toimittaa tiedot yhteyshenkilölle laskutusta varten.
- Viestittää viipymättä tiedon kerholaisille ja kerhoyhdyshenkilölle, jos kerho syystä tai toisesta jou-dutaan perumaan.
- Tutustuu ja noudattaa koulun turvallisuus yms. ohjeistusta.
- Huolehtii tarvittaessa ilmoittautumisten vastaanottamisesta.

Palveluntuottajan yhteyshenkilö

- Vastaa koulujen kerhotoiminnan järjestämisestä edustamansa organisaation osalta.
- Toimii edustamansa organisaation yhteyshenkilönä koulujen kerhotoimintaan liittyvissä asioissa.
- Vastaa koulujen kerhotoiminnan laskuttamisesta yhteistyösopimuksessa määritellyn aikataulun mukaisesti.
- Osallistuu organisaationsa edustajana koulujen kerhotoiminnan kehittämis- ja arviointipäiviin.
- Toimittaa kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle raportit toteutetusta kerhotoiminnasta palvelupäällikön antaman aikataulun mukaisesti.
- Vastaa organisaationsa järjestämien kerhojen ilmoittautumiskäytänteistä.
- Tarkistaa kerhonohjaajien rikosrekisteriotteen tiedot ja toimittaa tiedot kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle ennen kerhotoiminnan käynnistymistä.
- Vastaa siitä, että organisaationsa järjestämästä koulujen kerhotoiminnasta on ajantasainen tieto HarrasteLahti-sivustolla.

Kerhoyhdyshenkilö

- **Vastaa kerhotoiminnan toteutumisesta** omalla koulullaan. Kerhoyhdyshenkilö huolehtii, että koululla järjestetään kerhotoimintaa kaikille ikäluokille hankesuunnitelman mukaisesti. Kerhotoiminnan järjestämisessä kerhoyhdyshenkilö huomioi kaikki järjestämisen mahdollisuudet ja muodot (opettajat, oppilaat, koulun muu henkilökunta sekä muut yhteistyökumppanit, harrastekerho, projektikerho, kutsukerho jne.).
- **Toimii koulun yhteyshenkilönä** kerhotoiminnasta vastaavaan palvelupäällikköön. Tallentaa koulunsa kerhotoiminnan asiakirjat ja toiminnasta kertovat materiaalit niin, että ne ovat seuraajan saatavissa.
- Toimii koulun yhteyshenkilönä palveluntuottajille ja kerhonohjaajille. esim. Huolehtii tarvittaessa ilmoittautumisten vastaanottamisesta ja välittämisestä palveluntuottajille.
- **Ohjeistaa ja opastaa** koulun ulkopuoliset toimijat turvallisuuteen ja muihin vastaaviin asioihin liittyen.
- **Tiedottaa** oppilaita ja huoltajia koululla järjestettävästä kerhotoiminnasta HarrasteLahti-sivustoa ja Wilmaa käyttäen.
- **Huolehtii**, että HarrasteLahti-sivustolla on aina ajantasainen tieto koulun kerhotoiminnasta.
- **Raportoi** koululla, koululle myönnetyllä optiolla, järjestetyn kerhotoiminnan kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle palvelupäällikön antaman aikataulun mukaisesti koulujen kerhotoimintaa varten laadittua raportointipohjaa käyttäen.
- **Huolehtii tiedot** kerhoista ja kerho-ohjaajista rehtorille **työsuunnitelmaan** merkitsemistä varten.

Rehtori

- Palkkaa koululla kerho-ohjaajat kerhosuunnitelmien pohjalta, koululle myönnetyn kerhorahan puitteissa.
- Tarkistaa kerho-ohjaajien rikosrekisteriotteet.
- Koulun ostaessa kerhotoimintaa ulkopuoliselta palveluntuottajalta (**keskitetysti hankittujen toimijoiden lisäksi**) rehtori laatii ja allekirjoittaa sopimuksen toiminnan toteuttajan kanssa.
- Tarkistaa ja hyväksyy koulun ulkopuolella toteutettavien kerhojen tilojen turvallisuuden.
- Vastaa kerhojen ja ohjaajien merkitsemisestä koulun työsuunnitelmaan.
- Vastaa, että koulun kerhotoiminta on raportoitu kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle määritellyn aikataulun puitteissa.

Kerhotoiminnasta vastaava palvelupäällikkö

- Vastaa koulujen kerhotoiminnan järjestämisen kokonaisuudesta.
- Toteuttaa kerhotoiminnan suunnittelua, kehittämistä ja arviointia yhteistyössä ohjausryhmän (KIPT) ja palveluntuottajien ja kerhoyhdyshenkilöiden kanssa.
- Vastaa kerhotoiminnan kilpailuttamisesta.
- Seuraa kerhotoiminnan kokonaisuutta sekä resurssien käyttöä ja kustannusten kehittymistä.
- Kokoo rikosrekisteritiedot palveluntuottajien toteuttamasta kerhotoiminnasta.
- Koordinoi kerhoyhdyshenkilöiden ja palveluntuottajien kehittämis- ja arviointitapaamiset.
- Toimii yhteyshenkilönä Opetushallitukseen.
- Vastaa raportoinnista Opetushallitukseen.
- Palvelupäällikkö toimii linkkinä kerhotoiminnan Kanta- ja Päijät-Hämeen alueelliseen kehittämisverkostoon.

Ohjausryhmä

- Kerho- ja iltapäivätoiminnan johtotiimi vastaa koulujen kerhotoiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista yhdessä kerhotoiminnasta vastaavan palvelupäällikön kanssa.

5. Ostopalvelukerhot

Kerhotoiminta tulee hankkia toteutetun tarjouspyyntökilpailun perusteella, mutta myös puitesopimuksen ulkopuolinen hankinta on mahdollista, sillä kilpailutus ei anna yksinoikeutta palvelun tuottamiseen, vaan tarjouspyynnössä on määriteltävä, että hankintayksikkö voi pyytää tarjouksia myös puitesopimuksen ulkopuolelta (esim. tilanteissa, joissa valittujen tarjoajien tarjonta ei riitä täyttämään kysyntää). Lisäksi kerhotoimintaa voidaan hankkia sopimuskaudella tilaajan tarpeen mukaan ja hankintayksikkö järjestää tarpeen vaatiessa isoista kokonaisuuksista (yli 5000 euroa) minikilpailutuksen toteuttajan valitsemiseksi. Muilta osin valinta tehdään tarjoajan ilmoittamien tietojen perusteella. Kerhotoiminnan hankintaan liittyen lisätietoja antaa kerhotoiminnasta vastaava palvelupäällikkö.

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan Lahden kaupungin koulujen kerhotoiminnasta laadittuja linjauksia ja toimimaan käsikirjan ja vuosikellon mukaisesti.

6. Kerhotoiminnasta tiedottaminen ja kerhoon ilmoittautuminen

Oppilaille ja huoltajille kerhoista tiedotetaan pääsääntöisesti [HarrasteLahti-sivuston](#) kautta.

Kerhoon ilmoittautumisessa voi olla erilaisia käytäntöjä kerhosta ja koulusta riippuen. Myös kerhotoimintaan ottamisessa erilaisia kerhokohtaisia tapoja, esim. jos halukkaita kerholaisia on enemmän kuin kerhopaikkoja.

Ilmoittautumistiedoissa kerhon toteuttajan on kerättävä osallistujilta seuraavat tiedot: nimi, koulu, luokka, yhteystiedot (mm. kerhon peruuntumisesta ilmoittamista varten).

Koulujen kerhoyhdyshenkilöt lähettävät tiedot koulujen kerhoista kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle,

7. Kerhotoiminnasta maksettavat korvaukset

Kerhonojaaja

Korvauksen muodostumisen perusteet

Opettajan toimiessa kerhonojaajana korvaus muodostuu OVTES:n mukaisesti. Kerhotunnin (60 min) korvaus on opettajan oma ylituntipalkkioperuste jaettuna luvulla 24. Keskellä koulupäivää, pitkällä välitunnilla (toimintavälkkä), järjestetystä kerhotoiminnasta ei makseta kerhokorvausta. Jos opettajalla on hypytunti ja hän sen aikana toteuttaa kerhotoimintaa, on hän oikeutettu OVTES:n mukaiseen korvaukseen. Kerhotunteja ei voida laskea opetusvelvollisuuteen kuuluviksi tunneiksi eikä kiinteäksi tukitunniksi.

Muun kuin perusopetuksen/lukion viranhaltijana tai tuntiopettaja toimivan, koulun muuhun henkilökuntaan kuuluvan (esim. koulunkäyntiavustaja) ohjauspalkkion suuruus saadaan jakamalla vuosiluokkien 1-6 sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkioperuste luvulla 24.

Korvauksen laskutus

Koulun henkilökuntaan kuuluvien tulee **itse** laskuttaa kerhon ohjaamiseen käytetyt tunnit **kuukausittain** Wilman kautta. **Ohje kerhotuntien laskuttamisen** löytyy osoitteesta: [Tuki- ja kerhotuntien-tilaus-Wilman.docx \(sharepoint.com\)](#) (päivitetty linkki on aina Wilman tukituntien ilmoituslomakkeen yläreunasta ja lisätietoja saa tarvittaessa koulun kanslian tai rehtorin kautta).

Kerhotuntien ilmoittaminen Wilman kautta:

1. Muista aina merkitä jokaiselle riville **Opetuspvm, Tuntimäärä, Tunti ja Yksikkö**. Jos joku näistä neljästä kentästä unohtuu täyttää, rivi ei etene palkanmaksuun asti, eikä palkkaa makseta seuraavan palkanmaksun yhteydessä.
2. Tuntimäärässä desimaalierottimena käytetään **PILKKUA**, ei pistettä. Pisteellä merkityt tunnit eivät siirry palkanmaksuun.
3. Projektikoodi-kohtaa käytetään vain hankkeen kerhotunneille. Siihen saa kirjoittaa vain koodin 00001. Ei siis hankkeen oikeaa projektikoodia, eikä mitään muitakaan tietoja.
4. Opiskelijoiden nimet -kohtaan kirjoitettu tieto ei siirry mihinkään, sitä voit halutessasi käyttää omille muistiinpanoillesi.
5. **Tiedonsiirrot palkanmaksuun tehdään** aina kuun vaihteessa, päättyvälle kuukaudelle merkatujen tuntien osalta. Siis elo-syyskuun vaihteessa elokuun päivämäärillä olevat tunnit, syyslokakuun vaihteessa syyskuun päivämäärillä olevat tunnit jne. Kunkin kuukauden tunnit siirretään vain kerran. Huolehdi siis siitä, että kirjaat tunnit mahdollisimman pian niiden pitämisen jälkeen, ja kirjaat vain kuluvan kuukauden tunteja. Esim. syyskuun aikana elokuulle merkatut tunnit eivät siirry Wilman kautta palkanmaksuun.

Ostopalvelukerhoissa palveluntuottaja määrittelee omille kerhonojaajille maksettavan palkkion suuruuden. Palveluntuottajat laskuttavat Lahden kaupunkia ostopalvelusopimuksessa määritellyn tavan ja aikataulun mukaisesti.

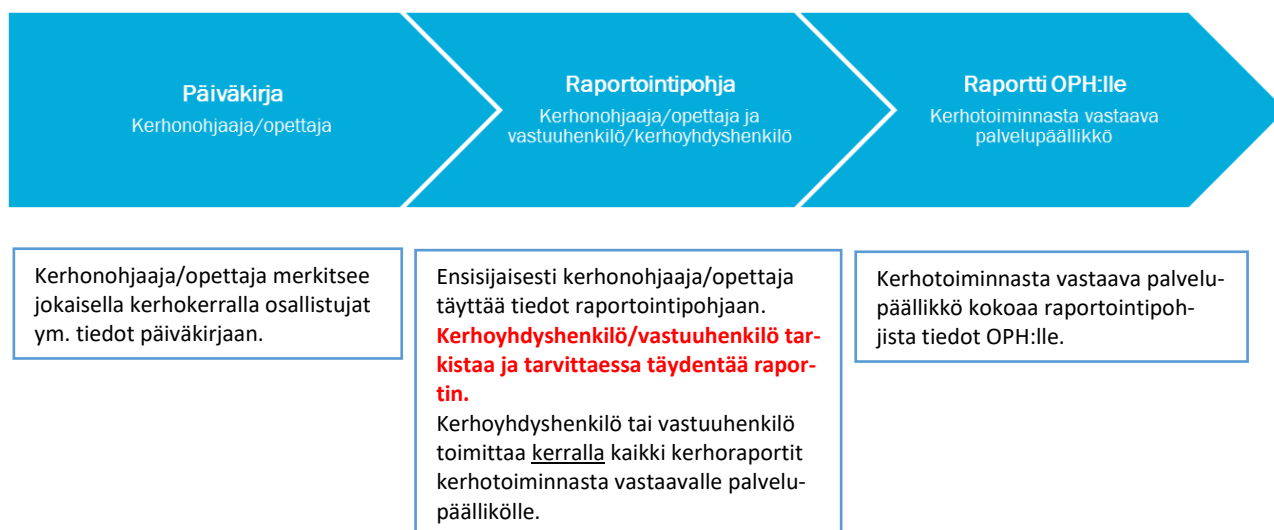
Kerhoyhdyshenkilö

Koulun kerhoyhdyshenkilö saa korvauksen tehtävästä TVA-arviointijärjestelmän kautta. TVA-lisä myönnetään kokonaisarvioinnin perusteella huomioiden paikallisessa päätöksessä määritellyt kriteerit. Arviointi tehdään vuosittain ja se perustuu tehtäväkuvauksiin ja arviointiperusteisiin. Isossa koulussa kerhoyhdyshenkilönä voi toimia useampi henkilö. Tarvittavasta koordinaatioresurssista neuvotellaan rehtorin kanssa.

8. Kerhoraportointi

Koulun kerhoyhteys henkilö ja palveluntuottajat raportoivat koulussa toteutetun toiminnan kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle palvelupäällikön antaman aikataulun mukaisesti. Raportointi tapahtuu kerhotoimintaan laadittuja päiväkirja- ja raportointipohjia käyttäen. Päiväkirja ja raportointipohjat löytyvät Lahden kaupungin Intrasta [Kerho- ja harrastetoiminta \(sharepoint.com\)](#) sekä Lahden kaupungin verkkosivuilta [Koulun kerhotoiminta - Lahti](#)

Rahoittajalle kerhotoiminnan raportoinnista vastaa palvelupäällikkö. Opetushallitukseen raportoidaan hankekausittain. Palvelupäällikkö huolehtii ajantasaisen tiliöintiohjeen toimittamisesta hankekausittain kouluille, talouspalveluihin ja laskutukseen. Kerhotoiminnan kuluihin liittyen lisätietoja voi tiedustella koulusihteeriltä tai kerhotoiminnasta vastaavalta palvelupäälliköltä.

9. Vastuut ja vakuutukset

Kerhotoiminnassa noudatetaan koulun turvallisuusohjeistusta ja -suunnitelmaa sekä järjestyssääntöjä. Turvallisuussuunnitelma löytyy pääsääntöisesti opettajainhuoneesta ja koulun kansliasta. Kerhonojajaan tulee tutustua turvallisuussuunnitelmaan sekä selvittää oman kerhotilansa lähistöllä sijaitsevat palopostit, poistumistiet ja ensiaputarvikkeiden säilytyspaikat. Tarvittaessa opastusta voi pyytää kerhoyhdyshenkilöltä, koulun rehtorilta tai muilta opettajilta. Kukin palveluntuottaja vastaa koulun ulkopuolella toteutettavan toiminnan toimintapaikkojen turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Kerhot ja niiden ohjaajat merkittävä koulun työsuunnitelmaan.

Osallistuessaan kerhotoimintaan oppilaat ovat Lahden kaupungin tapaturmavakuutuksen piirissä. Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksutonta. Koulun henkilökuntaan kuuluva kerhonoijaaja (esim. opettaja tai koulunkäyntiavustaja) on tapaturmavakuutettu kuten työsuhteessaan muutenkin. Koulun ulkopuolinen palveluntuottaja huolehtii ohjaajien vakuuttamisesta.

Palveluntuottaja vastaa asiakasrekistereistä ja niiden sisällöstä ja virheettömyydestä ja käytöstä 25.5.2018 voimaantulleen EU-tietosuojasetuksen ja tulevan Suomen kansallisen tietosuojalain ja tietosuojasetuksen mukaisesti, sekä sitoutuu olemaan käyttämättä niiden tietoja kaupallisesti hyväkseen tai muuhun tarkoitukseen. Palveluntuottaja vastaa, että harrastetoiminnan järjestäminen toteutetaan kaikilta osin Suomen lainsäädännön mukaista.

10. Kerhotoiminta osana oppimisen tukea ja kotoutumista

Kerhotoimintaan osallistuminen tukee lapsen/nuoren fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä. Lukuvuoden aikana voidaan lasten/nuorten tarpeiden mukaan perustaa myös erilaisia kerho- ja pienryhmiä ns. kutsukerhoja. Huoltajien lisäksi kannustajana ja ohjaajana kerhoon voi olla joku lähiaikuisista esim. opettaja, terveydenhoitaja, nuorisonohjaaja tai kuraattori.

[Paikallisessa opetussuunnitelmassa](#) kuvataan oppimisen ja koulunkäynnin tuki, tuen rakenne ja järjestäminen, yleiset tavoitteet sekä eri tukimuotojen käytännön toteutus. Opetussuunnitelmassa määritellään tehostetun ja erityisen tuen järjestäminen ja toimintatavat, yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken, yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa sekä erityisen tuen osalta oppilaan ja huoltajan kuulemiseen liittyvä menettely. Oppilaan oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin voidaan kuvata toteutettava yhteistyö koulun kerhotoiminnan kanssa.

Kerhotoimintaa hyödynnetään myös kotoutumisen tukena. Tavoitteena on, että lapsi tai nuori löytää itselleen harrastuksen ja mielekästä tekemistä vapaa-aikaan mahdollisimman pian muuttaessaan Lahteen.

11. Koulukuljetukset ja koulujen kerhotoiminta

Koulukuljetusperiaatteiden mukaan:

- Kerhotoiminta ei sisälly koulukuljetusetuuteen.
- Oppilaan päivä päättyy koulutyön päättyessä viimeisen oppitunnin jälkeen.
- Kerhotoiminta on koulun ulkopuolella tapahtuvaa harrastustoimintaa. Koulukuljetusta ei järjestetä harrastuksista tai koulupäivää ennen tai jälkeen järjestetyistä kerhoista.

12. Koulujen kerhotoiminnan suunnittelu, kehittäminen ja arviointi

Lahden kaupungin Sivistyksen palvelualueen perusopetuspalvelut hallinnoi, koordinoi ja kehittää koulujen kerhotoimintaa Lahdessa. Kerhotoiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa sille erikseen nimetty ohjausryhmä. Kerhotoimintaa arvioidaan osana Lahden kaupungin perusopetuksen laatu-työtä.

Palautetta ja ideoita kerhotoiminnan järjestämisestä voi antaa kaupungin [ePalautteen](#) kautta sekä suoraan rehtorille, kerhoyhdyshenkilölle tai kerhotoiminnasta vastaavalle palvelupäällikölle [Harrastus-, kerho- ja iltapäivätoiminta - Lahti](#)